

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

12. Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

IN MATTHÆI CAP. 22.

12. *Amice, quomodo huc intraſti non habens veſtem nuptialem?*

QVVM hæc terribilis Dei increpatio, & horrenda quæ conſequitur pœna, non ad Iudæos, ſed ad Gentiles, de quorum vocatione poſterior parabole pars loquitur, manifeſtè pertineat; nec ad quosuis Gentiles, ſed ad vocatos, & Eccleſiæ domum ingreſſos, atque in conuiuio nuptiali diſcumbentes, id eſt, fide iam & ſacramentorum participatione fidelium ſocietati admixtos, in huiusmodi autem ſub perſona vnus (ſiue vt vnus exemplo cæteri caueant, ſiue vt ne ille vnus ſit quilibet apud ſe accuratius perpendat) deſiderata veſtis nuptialis, neceſſariò ſignificare debeat, non infidelitatē, ſed cum fidei profeſſione coniunctam vitæ turpitudinem, vt propterea hic locus vitæ puritatem & bonorum operum ſtudiū ad ſalutem eſſe neceſſariam euidenter conuincat; Calvinus hunc locum exponens, in omnem ſe partem verſat, variâque perſentat, ne illam bonorū operū neceſſitatē ingenuè & apertè profiteatur, aut ſolius iuſtificantis fidei naufragium ante oculos poſitum videre & agnoſcere cogatur. Totâ eius explicationē ſubiiciam. *De veſte (inquit) nuptiali fruſtra certatur ſit ne fides, an ſancta & pia vita: quia neque fides à bonis operibus ſeparari poteſt, & bona opera nō niſi ex fide procedūt.* Hæc eſt prima tergiuerſatio, & ſuperbi hēretici inanis lueta. Demus enim fidē à bonis operibus ſeparari nō poſſe, (quod tamē falſitatis ac dementię plenū eſſe plurimę Scripturę docēt, vt ſuis in

Bonorum operum neceſſitas defenditur.

Prima Caluui tergiuerſatio.

Pau.

Paulū locis docebimus) verū sit (quia verū est) bona opera, quę verē bona sunt, non nisi ex fide procedere. An propterea frustra quęritur de veste nuptiali hoc loco, sit ne fides an facta & pia vita? Ad potterius quod attinet, expeditū & clarū est, tamen ex fide bona opera procedunt, sicut ex radice fructus, tamen sicuti radix frequentissime caret fructu, sic fides carere potest operibus bonis, ideoque data fide non sequi bona opera. Vnde meritō hoc loco quęritur, an hæc vestis nuptialis fuerit radix an fructus, fuerit fides an vitę puritas. Sed ad prius quod attinet, eo quidem concessō à nobis (quod concedere opus non est, nec nisi vberioris disputationis causa, & vt maior reluctantis hæretici absurditas elucescat concedimus) probabilior videri potest Caluini assertio; sed falsa nihilominus & absurda est. Tamen enim fides à bona vita separari non posset, tamen quum negari nequeat, quin res sint inter se distinctę, credere & operari, sicut radix à fructibus distincta est, etsi talis radix esset quę semper germinaret, meritō quæri potest an vestis nuptialis hoc loco fidem ipsam significet an vitę puritatem, radicem an fructū. Tamen, inquam, inseparabilia concedimus, tamen diuersa & distincta esse nec ipse Caluinus negabit. Hominem & risibile esse, inseparabilia sunt, & ex principijs speciei humanę profuit, quod homo solus risibilis sit, sicut ex fide promanant opera verē & coram Deo bona. Distincta nihilominus sunt homo & risibile. Illud enim naturam, hoc accidens designat. Vnde non quicquid tribuitur homini, hoc etiam risibili quatenus tali tribuendum. Quum ergo distincta & diuersa sint fides & vitę puritas, esto inseparabilia sint, tamen non quicquid

quid tribuitur vni, fidem tribuitur alteri; nec defectus vnus est defectus alterius. Pone, inquam, vno deficiente alterum deficere, & vbi primum cessat fides, cessare opus bonum, & cōtrā. Alia tamen & distincta peccata sunt, suasque habent distinctas pœnas in Dei iudicio, non credere promissionibus Dei (vt in sensu Caluini de fide loquamur) & non diligere proximum, vel alio quocunque modo contrā secundam tabulam delinquere. Sicut ergo distincta virtus est fides à vitæ puritate, & distinctum peccatum est, non credere promissionibus Dei, & nō facere quæ Deus iubet; sic increpante nos Deo quòd vestem nuptialem non habemus, meritò quæri potest, an hæc increpatione defectum fidei vel defectum charitatis notet; & an ipsa vestis nuptialis sit ipsa fides, an charitas fidei adiuncta.

Præterea eo magis hæc necessaria quæstio est, quia tamen hæretici velint fidem à bonis operibus separari non posse, & vtrumque in eo qui saluatur adesse affirmant, tamen salutem aiunt ex vna fide pendere, non ex bonis operibus, quæ nihil aliud quàm notæ & testimonia, sint præsentis fidei, sicut fructus notæ & argumenta sunt viuentis arboris. Hoc enim ita constituto, tamen demus fidem & bona opera non separari, tamen quum in hac Scriptura increpatur & damnatur à Deo Iudice qui veste nuptiali caruit, meritissimè quæritur vtrum hæc vestis nuptialis fidem significet, an bona opera: vt ita videl. intelligamus vtri damnatio insiēta fuerit, an fidei defectui, & quia non credidit; an potius bonorū operū defectui, & quia nullis bonis operibus vestitus fuit. Frustra ergo Calvinus hanc quæstionē fugit, in qua se causa casurū facile præuidebat. Vestis qui-
pe

pe nuptialis nomine ipsam charitatē & bonorū operum studium ac vitæ puritatem necessariò intelligi, tum parabole ipsius tota connexio, tum alia Scripturæ, tum veterum Patrum consentientes sententiæ luculenter probant, sicuti in Prom-

Dom. 19.
post Pent.

ptuario Catholico olim explicatum dedimus.

Quod autem frustra & inaniter, etsi callidè & veteratorie, hanc quæstionem fugit Calvinus, fami-

Caluini
astutia ex-
penditur.

liari exemplo docebo. Pone me aliquem in-

terrogare, Quomodo huc intraisti nihil videns?

Quamuis enim certum sit vt homo videat varia

requiri, oculi bonitatem, medium dispositum, ac

lumen, & hæc non separari in eo qui videt, meri-

tò tamen quæri potest, quo sensu interrogauerim,

cur nihil videns ingressus sit, an quia cæcus om-

nino erat, aut oculis læsus, an quia lumine caruit,

an etiã quia nec cæcus nec læsus nec lumine ca-

rens, casu tamen aut vi aliqua iniecta videre non

potuerit. Sed idcirco Calvinus quærere noluit,

ne quærendo aut apertam veritatem negare, &

iustissimæ reprehensionipatere, aut ipsam veri-

tatem suæque solius fidei apertum ante oculos

nafragium conspiceret & deplorare cogeretur.

Omnes igitur veteres interpretes quærunt, & quæ-

rendo concludunt, vestis nuptialis nomine ipsam

bonorum operum vestem, qua indutus & ornatus

esse debet qui in Christum credit, significari; qua

qui caret, & quia illa caret, projicitur in tenebras

exterioribus.

Calvinus
ex suis
principijs
refutatur.

Præterea si fides à bonis operibus separari non

potest, ideòque frustra quæritur, sitne hæc vestis

nuptialis fides, an pia sanctaque vita, de vtroque

igitur loquetur Christus, & vtrunque significa-

bit vestis nuptialis. Si vtrunque significat, ergo

vtrunque ad salutem necessarium est. Hac enim

veste

veste nuptiali qui caret, id est, illo utroque qui caret, qui, inquam, fide & bonis operibus caret (separari enim ista non possunt) ille ligatis manibus ac pedibus proijcitur in tenebras exteriores. Præclarè igitur Calvinus suam solam saluificam fidem tutatus est. Præclarè bonorum operum necessitatem, quæ ex hac veste nuptiali tam necessaria colligunt inuictè Catholici, remouit. Dum enim de neutra queri vult, utramque posuit, utramque stabiliiuit. Sic iterum concessit eo quod falsissime ponit, nihil contra orthodoxam sententiam, sed totum contra insanas suas hæreses conclusit. Videamus quæ in eo sequuntur.

Subiungit quid Christus hac interrogatione dicere voluerit. *Christus (inquit) hoc tantum voluit, hæc lege nos à Domino vocari, ut spiritu renouemur in eius imaginem, ideoque ut perpetuò domi eius maneamus, veterem hominem cum suis inquinamentis exuehdum esse, ac meditando nouam vitam, ut vestitus tam honorificæ vocationi respondeat.* Hæc ille. Notanda fraudulenta doctrina. Ait quidem exigi his verbis à Christo totius vitæ puritatem & sanctitatem (hoc est enim spiritu renouari in imaginem Christi, & exuere veterem hominem cum inquinamentis suis) sed ideo exigi *ut vestitus talis tam honorificæ vocationi respondeat*: id est, non quia talis vestitus sit ad salutem necessarius, sed quia congruum est filios Dei per adoptionem gratuitam factos, piam ac sanctam vitam ducere filijs Dei dignam, & *quæ tam honorificæ vocationi respondeat.* Hoc enim totum est quod hæretici hodie vitæ puritati ac sanctitati tribuere volunt, ut bona opera sint quidem Christianis hominibus digna, sint notæ & signa fidei ac vocationis nostræ, sint opera quædam eucharistica, ut ostendamus nos non ingratos esse gratiæ iustificationi nostræ
per

Fraudulenta Calvinii doctrina.

Bonorum
operum
necessitas
concludi-
tur.

per Christū: sed nullo modo esse ad salutē & iusticiā necessaria, aut quę nos coram Deo iustos & gratos faciāt, vel deniq; vt ex eis iustificemur aut saluemur. Atqui totū hoc pestilētissimū eorū cōmentū hic vnus locus subuertit, qui *vestem nuptialem*, quam ipse iam Calvinus ponit in totius vitę puritate, videlicet *in renouatione spiritali, & in veteris hominis depositione*: non solum vt *vestitum honorificę nostrę vocationi respondentem*, quod solum Calvinus hoc loco dicit, hunc fucum lectori faciens vt vitę sanctitati aliquid magnū tribuere videretur; sed præterea vt *vestitum penitus ad salutem necessarium*: quando qui eo caruit, hoc ipso nomine, *projicitur in tenebras exteriores*.

Quæstio-
nem à re
proposita
alienam
mouet.

Vidit hanc huius loci consequentiam & hanc difficultatem Calvinus. Vidit priorem fucū non penitus satisfacere nasuto & cordato lectori. Sibi igitur hanc difficultatem mouet, subiungens. *Sed queritur quā conueniat mendicum atroci pœna multari, quia nuptialem vestem non attulerit; quasi verò nouum sit, miseros qui victum in compitis queritant, laceros ac deformes conspici*. Proponit vaser hæreticus quæstionem, quasi de mendico & corporali amictu ageretur, non autē de vocato ex Gentibus ad fidem, adeoque iam in conuiuio nuptiali discumbente, id est, credente & in sacramentis participante, ideoque nō fide tantū sed & bonis operibus (separari enim ista non possunt iuxta Calvinum) aut induto, aut certē induendo. De isto enim certē queritur cur tā atroci pœna multatur, si honorū operū vestis ad salutē necessaria nō est. *Respōdeo* (ait Calvinus) *hic non tractari vnde vestis petenda sit*. Neque id hoc loco queritur vnde vestis hæc petenda sit, sed quare hæc vestis tam rigidē exigitur, vt ea qui caret, *projiciatur in tenebras exteriores*. Declinat improbus

Rursum
fugit præ-
sentem
quæstio-
nem.

probus hæreticus, & fugit verum statum quæstionis. Pergamus tamen, & totâ eius responſionem audiamus. *Nam Dominus (inquit) quoscunque inuitat, simul etiam vestit: ac in omnibus nobis impletur, quod dicit Ezechiel. 16. 7. (vbi videlicet indumenta bonorum operum & dona gratiæ Dei præclare explicantur) quum nihil Deus inueniat in nobis præter miseram nuditatem & fætidæ sordes, ornare nos splendido vestitu. Scimus etiam non aliter reformari nos in imagine Dei, nisi dum Christum induimus. Hæc omnia vera sunt, quia vestis nuptialis quæ hîc desideratur, tamen si nostra sit, nosque ea indui oportet, non tamen ex nobis est, sed ex multiformi gratia Dei. Sed hoc totum huic quæstioni adhuc *παραπρὸς* est: & nihil ad rem præsentem pertinet. Concludit tamen statim Caluinus. *Non ergo pronunciat Christus, electum iri miseros homines qui pretiosam vestem ex arca sua depromptam non attulerint: sed qui reperi fuerint in suis sordibus, vbi Deus ad examen de conuiuis suis habendum adueniet. Duo dicit Caluinus in hac conclusione; quorum prius nihil ad præsentem causam facit, posterius et si timide ac parce prolatum, ad causam tamen obtinendam contra Calvinum sufficit. Verum quidem est non id Christum hoc loco pronunciare, vt omnes damnentur, qui ex proprijs naturæ suæ viribus fidem & bona opera non habent, neque ea de re vlla hîc vertitur quæstio. Cæterum id agit Christus, quod tandem ægrè agnoscit Caluinus, quando Deus ad examē de suis conuiuis habendum adueniet, siue id in iudicio cuiusque particulari & mortis articulo fiat, siue (quod probabilius est) in iudicio omnium generali, illos electum iri in tenebras exteriores qui in suis sordibus reperi fuerint, id est, qui in peccatis suis (à quibus semel purgati per baptismum, Christum in eo induiti fuerint) adhuc reperi-**

Caluini
conclusio
contra
ipsum
concludit.

R. riantur,

riantur, abiecta stola prima in baptismo accepta, nec per pœnitentiam recepta, vt ille filius prodigus mediante pœnitentia à Patre misericordiatum recepit, dicente Patre, *Cito proferte illi stolam primam*, &c. id est, quam prius in baptismo acceperat, vt præclare docet S. Basilius in homilia de Pœnitentia. Summa ergo disputationis Caluiniæ est, quòd ad tantam lucem verborum Christi attonitus, primum de veste nuptiali quæri non vult, fidem ne an bona opera significet : deinde

1. bona opera pro honore vocationis nostræ requiri non inficiatur ; sed ne ad salutem necessaria videantur (quòd hæc *vestis nuptialis* tam vehementer necessaria inuictè conuincit) nouam quæstionem proponit, non ideo damnari homines, quòd hanc vestem ex sua arca non depromant ; ægrè
2. tandem vno minimo verbo agnoscit, *homines in suis sordibus repletos damnari*. Sed de veste nuptiali,
3. qualis illa sit, quàm ad salutem necessaria, perfidus interpres nihil aperte dicit, sed implicata illa & varia disputatione tenebras & caliginem veritati offundere studuit. Exemplo esse potest hæc vna Caluini tergiuersatio, quàm perfida & cauteriata conscientia Scripturas tractent nostrorum temporum hæretici, sed omnium maxime Caluinus ipse.

Luc. 15.

Summa
luctæ
Caluiniæ.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

16. *Mittunt ei discipulos suos cum Herodianis.*Herodia-
ni vnde
sic dicti.

FINGIT hoc loco Caluinus aulicam quandam apud Iudæos religionem ab Herode maiore, illo qui Christum natum persequeretur inuectam, vt Herodiani dicantur qui illi assentantes, homini semi iudæo, & adulterino legis

gis